

Beletristica, sciintie, arte, viétia sociala, moda.

<p>Pest'a Domineca 22 iunie 4 iulie</p>	<p>Va esi in fia-care domineca, cu portrete si alte ilustratiuni. In fia-care anu prenumerantii capeta doue tablouri pompöse.</p>	<p>Pretulu pentru Austri'a pe jan.—jun. 4 fl. pentru tablou 80 cr. Pentru Romani'a pe jan.—jun. unu galbenu, pentru tablou trei sfanti.</p>	<p>Nr. 25.</p>	<p>Cancelari'a redactiunii Strat'a lui Leopoldu Nr. 33, unde sunt a se adresá manuscriptele si banii de prenumeratiune.</p>	<p>Prenumeratiunile se potu face la tóte postele. Pentru Romani'a in libra- ri'a dloru Sococu et comp. in Bucuresci.</p>	<p>Anulu V. 1869.</p>
---	---	--	--------------------	---	--	-------------------------------

„INCEPUTULU PRINCIPATULUI ROMANESCU.“

De Dr. Robert Roesler.

(Urmare.)

XIII) La pag. 30. Dr. Roesler afirma, cá numirea riului din Transilvani'a: Sibinu, séu Cibinu, in limb'a romanésca e numire germana, si cá acést'a numire Sasii din Transilvani'a o aru fi datu riului.

Acést'a asertiune a Dr. Roesler nu are nici unu temeiu, din urmatóriele ratiuni:

a) pentru cá Dr. Roesler cu nimicu nu a probatu aceea, cá Sasii transilvanieni antâiu aru fi datu riului numirea de: Sibinu;

b) pentru cá numirea riului: Sibinu nu e numire de origine germana, ci e probaveru de origine celtica, formatu din cuventulu: Sebi (riu micu), care numire e celtica precum se póte vedé din opulu lui F. J. Mone edatu in 1857 in Freiburg sub titlulu: „Celtische Forschungen zur Geschichte Mitteleuropas“, in care la pag. 260. se díce, cá: seb, sab, sunt prescurtate din: „se-bi, sa-bi“, celtice;

c) pentru cá e mai probabilu, cá riulu Sibirului si-are numele seu de la Romanii transilvanieni, carii, (cum am aretatu in articlulu meu scrisu in contra Dr. Roesler, si publicatu in „Familia“ in 1868. si cum afara de cele, ce am

scrisu in acelu articlulu aréta si atlantele istoricu a Dr. Spruner edatu in 1853, care in cart'a geografica de pe tempulu imperatului Carolu celu mare Romanii se punu in Daci'a traiana in remnulu Bulgariloru in tienutulu Tisei, Muresiului, si a Dunarei) au esistatu in Daci'a traiana inainte de venirea Unguriloru, si a Sasiloru in Transilvani'a, si carii esistandu in acést'a provincia, riulu: Sabinu, care nu a potutu fi fara de nume innaintea venirii Sasiloru in Transilvani'a, a trebuitu fara indoiéla sê-lu numésca cu nemele: Sibinu precum l'au numitu si Gethii, cum scrie Catancich in opulu seu: Orbis antiquas la pag. 380, unde díce, cá Gethii au numitu riulu memoratu: „Sibin.“

XIV) Totu la pag. 30. Dr. Roesler scrie, cá numele cetátii din Transilvani'a: Sibíiu in limb'a romana e numire de origine germana, si ca Romanii ratacescu, candu scriu numirea aces-tei cetáti: Sabíiu.

La acést'a asertiune nefundata numai pe ipotesa basata facu aceste reflexiuni.

a) Cá, déca cetatea Sibíiu si-are numele seu de la riulu: Sibinu, care e de origine celtica, si nu germana, ratiualminte urméza, cá si numirea cetátii Sibíiu nu póte fi de origine germana, ci trebuie sê fia de origine celtica ca si numirea riului Sibinu.

b) Cá Romanii, candu scriu: Sabíiu nu

lodiiloru fecióre din tier'a cea mai fericita. Nu voiu uitá regiunile cele frumoase ce semana multu cu a le nóstre.

△ (*Ceapă despre diuariulu „Times“*) Ce deosebire este între diuarele nóstre si cele din strainetate! — Onb. cetitori voru fi vediutu si cetitu diuariulu „Times“ ce adi are unu formatu fórté mare, si latítu in tóte partile lúmei. Acestu diuariu s'a fundatu la anulu 1791 si avea unu formatu micu numai de o fatia. Numai o masína i sta la dispušetiuone care intr'o óra tipariá trei sute de esemplare. — In anulu 1814 se tipariá in alta masína, care totu intru atát'a tempu tipariá o mia si optu sute de esemplare; la anulu 1827 s'a tiparitu éra in alta masína, care intr'o óra tipariá patru pana la cinci mii de esemplare, éra in anulu urmatoriu, fiindu éra stramutatu in alta masína, se tipariá in diece mú de esemplare intr'o óra. Inse nici asié nu a fostu de ajunsu pentru prenumeranti, ci s'a tiparitu intr'o masína de totului nóue, care la o apesare tipariá optu, éra intr'o óra dóue-spre-diece mii cinci sute de esemplare; masína de vapore érá facuta pentru patru dieci si cinci de cai care serviau la masína. — Arangiamentulu tipografiei e ceva raritate. — Déca cine-va voiá sê între ca culegatoriu pentru diuariulu „Times“ trebuiá sê faca esamenele recerute si a poté fi in stare, ca intr'o óra sê culéga 2240 de litere. Pentru fia care mia capetá, — dupa banii de aice, — dóue dieci si doui de cruceri, si asié unu culegatoriu istetiu intr'o dí si-potea castigá diece pana in doui-spre-diece florini pe dí. La acést'a fóia lucră o suta dóue dieci si patru de culegatori, dintre cari cinci-diece sunt ocupati numai cu rubric'a nouetátiloru, diece intr'unu despartimentu nu facu alt'a decâtu impartu literile din numerulu trecutu, éra patru-diece si siese de insi sunt ocupati numai cu rubric'a casei de josu. — Acesti din urma lucră fórté repede. Anume cinci séu siese stenografi in totu patrariulu de óra mergu in tipografia cu insemnările din parlamentu si-si reguléza cele insemnate, apoi culegatorii indata insepă la culesu. Si asié vorbirile ce s'au tienutu in parlamentu pe la dóue óre deminét'i'a publiculu cetitoriu a lui „Times“ le poté ceti la siese deminét'i'a. — Cancelari'a redactiunii este spatíosa si luminósa, prevediuta cu tóte instrumintele de scrisu, si tóte in ordinea cea mai buna. Afara de aceste este sal'a de mancatu a redactoriloru, archivulu in care tóte manuscriptele sunt pastrate. Langa archivu este sal'a corectoriloru. Doui spre-diece corectori lucră diu'a nóptea, éra in alta sala se facu revisiunile. In etagiu este o sala, unde se tiparescu numai cuite, protocéle si alte asemene. — Fiacare colaboratoru si-are colórea despartimentulu seu, asié de esemplu déca tramite pentru rubrica teatrulu contiertulu s. a. indata este cunoscutu de pe coverta, câ de care rubrica se tiene. Asemene si corespundintii din strainetate si-au colorea loru pe coverte. „Times“ apare in dí de dóue ori, deminét'i'a si sér'a, éra la unu casu straordinariu si mai de multe ori, pentru câ in dóue óre e gata. Asié candu Albert Smith scrietoriu mare si iubitu de toti, a repausatu pe la 12 óre, „Times“ a si aparutu la dóue portandu trist'a veste. Cu manipulatiuone abonantiloru si cu espedarea fóei se ocupa o directiuone separata. Acést'a directiuone in tóta diu'a capata 31,000 esemplare, dintre aceste 16,000 pe la siese óre trebue se fia trecute granitiile Engliterei, in lumea larga, pentru acea directiuone capata 35,000fl. la tóta septeman'a. Nu-

merii care remanu se vendu negutiatoriloru in pretiu de 8 cruceri, cari apoi éra le vendu cu patru-spre-diece si asié au profitu frumosu. Venitulu proprietariloru acestui diuariu se intielege e mare, cam la dóue milióne fl. pe anu.

△ (*Unu modu de alegere.*) Intre notitiile de cale-toria ale unui francesu cu numele Hurt sunt câte-va foitie interesante relative la datinile poporulu din Sved'i'a. — Sê estragemu din acele notitie o datina, unu modu de alegere de jude. — Déca o comuna voiesce sê-si aléga unu jude, nu face asié ca cei din vechime, anume pe acui capu se nimeresc bine caciul'a comunei acel'a e alesu — ci juratii se asiédia cu toti la mésa si si-radiema barbíele pe mésa. Celu mai betranu apoi iá o stelnitia si o asiédia in mediloculu mesei. Stelniti'a apoi se preambila, éra juratii ascépta in linisce, câ intru acui barba se va duce animalulu, — si la care se asiédia — acela e alesu unanimu de jude comunalu. Precum se vede, acestu modu de alegere, pe toti cei fara de barba i eschide de la postul de jude, pentru câ cei care n'au barba nu potu sperá la favorulu animalulu. Quod erat demonstrandum.

Gâcitura de semne

de Susan'a Ciple.

— ó = □ ea li — a * * e * * □ i — X e,
= △ e * * □ e ∪ — □ e * * i ? a ∪ = ia,
i — □ △ e * * □ e l e * * □ △ alu ? i — X e
□ △ e ? e lu — 'á a △, i — □ ia.

! a — , a ! a ? u , △ e l u * * i u ! u ? a — □ a,
* * i X i — ! a ? u e * * u * * i o = □ e li — e,
? a l e □ o △ i u l u * * e i — ? a — □ a
X e * * u a * e , X u ! ? i * * u * * = i — e.

* * i — , u △ i ? a ' — ! a ? u * * e * * ? a ! X a
X i — i * * i o △ ' á § e l a , * * u — a ,
U ∪ e △ i i — i * * i ∪ a — ' a i X a ! § a
* * □ △ alu ? e * * ? u † △ u o * * u ! a lu — a .
I o * * i † u * u ! ? a — u .

Deslegarea gâciturei de siacu din nr. 22.

Lun'a dórme gratiósă,
Preste rose preste crini;
Ér tu dulcea mea frumoasă,
Esti destépta si suspini.

Dormi, frumoasă copilitia,
Dormi si nu mai suspiná;
Dormi si dá-mi a ta guritia
Dulce a ti-o sarutá.

Deslegare buna primiramu de la dómnele si dom-nisiórele Luis'a Murgu n. Balcu, Juli'a Ch. N. Chitescu, Elen'a Hosu, Sidoni'a Chitescu, An'a Ivacicovicu, An'a Marincasiu, Eugeni'a Jorgovicu, Julian'a Petri; si de la domnii Traianu Popescu, D. I. Monasterianu, Constantinu Ungureanu, Joanu Boeriu, Gregoriu Stoiacovicu, S. Moldovanu.

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoriu: **IOSIFU VULCANU.**

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. Piati'a Pesciloru, Nr. 9.